

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
Διεύθυνση Εποπτείας Ερευνητικών &
Τεχνολογικών Φορέων
Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού
Εποπτευόμενων Φορέων

Αθήνα, 16-01-2020

Αριθ. Πρωτ. : 4705 - 16-01-2020

Ταχ. Δ/ση : Λ. Μεσογείων 14 - 18
Ταχ. Κώδικας : 11527 - ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ε. Γούσια
Τηλέφωνο : 213 1300161
Email : egou@gsrt.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου

ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. 2577/12.12.2019

Σε απάντηση της προαναφερόμενης ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη βουλευτή κα Μ. Απατζίδη, με θέμα «Κίνδυνοι για την υγεία από εγκατάσταση κεραίας ασύρματου δικτύου Internet στη στέγη νηπιαγωγείου στην Παιανία», σας επισυνάπτουμε αντίγραφο του με αρ. 426/18855/2019/13.01.2010 εγγράφου του Προέδρου της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ), εποπτευόμενου τεχνολογικού φορέα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο παρέχονται τα ζητούμενα στοιχεία.

Συνημμένα: έγγραφο ΕΕΑΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΠΙΛΗ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

Ε. ΣΟΦΟΥΛΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας (Γραμμ.)
2. Γενικός Γραμματέας Έρευνας & Τεχνολογίας (Γραμμ.)
3. Υφυπουργός Έρευνας & Τεχνολογίας (Γραμμ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Γραφείο Μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών
Αρμόδιος: Δρ. Ε. Καραμπέτσος
Τηλ.: 2106506721
Fax : 2106506748

Αγ. Παρασκευή, 13.1.2020
Α.Π.: Π/426/18855/2019

Προς: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
Μεσογείων 14-18,
Τ.Κ. 115 27, ΑΘΗΝΑ

Υπόψη κας. Ε. Σοφούλη
e-mail: esof@gsrt.gr

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση ερώτησης βουλευτή.

ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας της 20-12-2019 με συνημμένη την με αρ. 2577/12-12-2019 ερώτηση της βουλευτή κας Μ. Απατζίδη (με Α.Π εισερχ. εγγράφου στην ΕΕΑΕ: 18855/20-12-2019).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, σας αναφέρουμε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας τα ακόλουθα:

- Για τις εκπομπές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας έχει εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμό 53571/3839 (Φ.Ε.Κ. Αρ. 1105, Τεύχος Δεύτερο, 6 Σεπτεμβρίου 2000) από τα Υπουργεία Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Πρόνοιας, Μεταφορών και Επικοινωνιών, με θέμα «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά». Η Κ.Υ.Α. αυτή βασίστηκε στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC). Επίσης αναφέρεται ότι στις παραγράφους 1 και 3 (κατά περίπτωση) του άρθρου 35 του Νόμου 4635 (ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019) και στα άρθρα 2-4 της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α. καθορίζονται τα όρια για την έκθεση του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπουν οι κεραίες αυτές. Για τον έλεγχο της συμμόρφωσης

PR/EM/EPISTIMONIKA/EROTISEIS VOULEUTON/18855_Apatzidi.doc

Α: Τ.Θ. 60092 - 15310, Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ: 210 6506803, F: 210 6506762, E: chairman@eeae.gr
www.eeae.gr

Η ΕΕΑΕ είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2015

προς τα θεσπισμένα όρια έκθεσης του πληθυσμού στις τεχνητά παραγόμενες μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, αρμόδια είναι η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ).

- Επισημαίνεται πως οι κεραίες που παρέχουν πάσης φύσης τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες (όπως π.χ. οι κεραίες αναμετάδοσης ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, οι κεραίες κινητής τηλεφωνίας, οι διατάξεις Wi-Fi) είναι διατάξεις που εκπέμπουν ηλεκτρομαγνητικά πεδία που ανήκουν στις μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, που ουδεμία σχέση έχουν με τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες (ραδιενέργεια).
- Πρέπει να αναφερθεί εδώ πως στην προαναφερθείσα Κ.Υ.Α. οι βασικοί περιορισμοί για την έκθεση του κοινού στα εκπεμπόμενα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, βασίστηκαν στο σύνολο των επιστημονικών δεδομένων για τις αποδεδειγμένες επιδράσεις και έχουν οριστεί με μεγάλους συντελεστές ασφαλείας (μεγέθους περίπου 50) έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αβεβαιότητες που υπάρχουν όσον αφορά την ατομική ευαισθησία, τις περιβαλλοντικές συνθήκες καθώς και τις διαφορές όσον αφορά την ηλικία και την κατάσταση της υγείας του κοινού (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, έγκυες γυναίκες). Επίσης, πρέπει να υπογραμμιστεί πως τα επίπεδα αναφοράς που είναι τα άμεσα μετρήσιμα μεγέθη και χρησιμοποιούνται στην πράξη για τον περιορισμό της έκθεσης, έχουν προκύψει από τους βασικούς περιορισμούς θεωρώντας τις δυσμενέστερες συνθήκες έκθεσης των ανθρώπων, εισάγοντας έτσι έναν ακόμα συντελεστή ασφαλείας.
- Ως όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού στην Ελλάδα (παραγρ. 9 του άρθρου 30 του Νόμου 4070) θεωρούνται το 70% των τιμών των πινάκων που δίνονται στην προαναφερθείσα ΚΥΑ για τη ζώνη συχνοτήτων στην οποία λειτουργούν οι εκάστοτε εγκατεστημένες διατάξεις κεραιών, εισάγοντας έτσι ένα πρόσθετο συντελεστή ασφαλείας. Επίσης ειδικά σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, προβλέπεται περαιτέρω μείωση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού, καθώς αυτά απαγορεύεται να υπερβαίνουν το 60% των τιμών των πινάκων που καθορίζονται στα άρθρα 2-4 της προαναφερθείσας ΚΥΑ (παραγρ. 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070). Πρέπει λοιπόν εδώ να υπογραμμιστεί ότι η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες της Ευρώπης που έχουν θεσπίσει αυστηρότερα όρια από τα οριζόμενα στη σχετική Σύσταση του Συμβουλίου της

Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC). Αυτό καταγράφεται και στη σχετική έκθεση της Ε.Ε. για την εφαρμογή της προαναφερθείσας Σύστασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από όλα τα κράτη μέλη (http://ec.europa.eu/health/ph_risk/documents/risk_rd03_en.pdf).

- Τα θεσμοθετημένα όρια ισχύουν για συνεχή και μόνιμη έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και ισχύουν για όλες τις ομάδες του πληθυσμού ακόμα και τις πλέον ευαίσθητες, δεδομένου ότι εμπεριέχουν πολύ μεγάλους συντελεστές ασφαλείας. Η εφαρμογή επιπλέον συντελεστών μείωσης στη νομοθεσία για την περίπτωση, π.χ. σχολικών μονάδων, δεν έχει περαιτέρω επιστημονική τεκμηρίωση. Βασίστηκε στην αρχή της προφύλαξης, δηλαδή στη λήψη επιπλέον μέτρων παρά την απουσία επιπλέον στοιχείων ή τεκμηρίων για την ύπαρξη κινδύνων. Παρά την ευαισθησία που υπάρχει σχετικά με την έκθεση των μικρών παιδιών σε οποιονδήποτε περιβαλλοντικό παράγοντα, είναι γεγονός πως παιδιά δεν υπάρχουν μόνο στα σχολεία, αλλά ασφαλώς είναι δυνατόν να βρίσκονται σε οποιονδήποτε χώρο εντός μιας κατοικημένης περιοχής. Μάλιστα, τα μικρά παιδιά περνάνε περισσότερο χρόνο στο σπίτι τους από ότι στο σχολείο.
- Ο διαθέσιμος, πολύ μεγάλος, όγκος επιστημονικών δεδομένων, δεν τεκμηριώνει δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία για εκθέσεις σε τιμές κάτω από τα θεσμοθετημένα όρια έκθεσης. Ενδεικτικά αναφέρεται η τελευταία γνωμοδότηση της αρμόδιας επιστημονικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους «Ανακύπτοντες και τους Νέο-εντοπιζόμενους Κινδύνους για την Υγεία» (SCENIHR), (βλ.: http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_041.pdf) που επισκόπησε το σύνολο των δημοσιευμένων επιστημονικών μελετών, από την οποία προκύπτει ότι δεν έχουν τεκμηριωθεί βλαβερές επιδράσεις στην υγεία σε τιμές έκθεσης χαμηλότερες αυτών που έχουν καθοριστεί στη σχετική Σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία όπως προαναφέρθηκε, έχει βασιστεί η ελληνική νομοθεσία, υιοθετώντας μάλιστα ως εθνικά όρια μικρότερες τιμές (ποσοστά 60 και 70%) των τιμών αυτής.
- Επισημαίνεται επίσης ότι σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 35 του Νόμου 4635/2019, απαγορεύεται η εγκατάσταση κατασκευών κεραιών κινητής τηλεφωνίας πάνω σε κτιριακές εγκαταστάσεις βρεφονηπιακών σταθμών,

σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων. Προφανώς οι κατασκευές κεραιών Wi-Fi δεν αποτελούν κατασκευών κεραιών κινητής τηλεφωνίας και ως εκ τούτου δεν ισχύουν γι αυτές οι προαναφερθείσες απαγορεύσεις.

- Αναφέρεται ακόμα ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Εγκαταστάσεις Κατασκευών Κεραιών Χαμηλής Ηλεκτρομαγνητικής Περιβαλλοντικής Όχλησης, εξαιρούμενες από την αδειοδότηση σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 30 του Ν. 4070/2012, ΦΕΚ 1442/Β/14-6-2013), η οποία παραμένει σε ισχύ δυνάμει της παρ. 12 του Άρθρου 39 του Ν. 4635/2019, τα συστήματα ασύρματης πρόσβασης συμπεριλαμβανομένων των τοπικών δικτύων ραδιοεπικοινωνιών (WAS/RLAN) που χαρακτηρίζονται ως Εγκαταστάσεις Κατασκευών Κεραιών Χαμηλής Ηλεκτρομαγνητικής Περιβαλλοντικής Όχλησης (Ε.Κ.Κ.Χ.Ο.) μικρής εμβέλειας στις ζώνες 2400-2483,5 MHz και 5470-5725 MHz (κατασκευές κεραιών Wi-Fi), εξαιρούνται της υποχρέωσης χορήγησης άδειας κατασκευής κεραίας από την ΕΕΤΤ και της υποβολής δήλωσης εγκατάστασης ΕΚΚΧΟ στην ΕΕΤΤ. Επίσης, οι εν λόγω κατασκευές κεραιών εξαιρούνται και της υποχρέωσης υποβολής τεχνικής μελέτης ραδιοεκπομπών στην Υπηρεσία μας, δεδομένης της εξαιρετικά χαμηλής ισχύος με την οποία λειτουργούν.
- Σας ενημερώνουμε ότι τα αποτελέσματα μετρήσεων που έχουν διενεργήσει κλιμάκια της Υπηρεσίας μας στο περιβάλλον κεραιοδιατάξεων Wi-Fi σε διάφορα κτίρια (συμπεριλαμβανομένων και σχολικών κτιρίων) σε όλη τη χώρα, δείχνουν ότι οι τιμές των υψίσυχων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στο περιβάλλον αυτών, είναι εξαιρετικά χαμηλότερες από τα όρια έκθεσης του κοινού όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνηση παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Ο Πρόεδρος της ΕΕΑΕ

Χρήστος Χουσιάδας

